2.17.2

123b (משנה ג) →124b (מוכן אמר ר"א)

ז. בַּיָמִים הָהַמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה דֹרְכִים נָּתּוֹת בַּשְּׁבַת וּמְבִיאִם הָעַרְמוֹת וְעֹמְסִים עַל הַחֶמֹרִים וְאַף יִיןְ עַנְבִים וּתָאַנִים וְכָל מַשְּׁא וּמְבִיאִים יְרוּשְׁלֶם בִּיוֹם הַשְּׁבַת וַאָעִיד בִּיוֹם מַכְרָם צַיְד: נחמיה יג, טוּ עַנְבִים וּתָאַנִים וְכָל מַשְּׂא וּמְבִיאִים יְרוּשְׁלֶם בִּיוֹם הַשְּׁבַת וַאָעִיד בִּיוֹם מְכַרָם צַיְד: נחמיה יג, טוּ

- I. משנה a stick used to harvest olives; if it has a knot at the end, it is מקבל טומאה; if not not מקבל טומאה
  - a. In either case: it may be used on שבת
  - b. Question: why is it מקבל טומאה? It is a flat wooden tool (פשוטי כלי עץ); not מקבל טומאה, as per model of שק
    - i. Answer: per ר' נחמיה when he turns the olives over, he looks at the inside (→considered מקבלי כלי עץ)
- II. משנה דו: משנה כלים may be used, except for a large saw and the plug of a plow
  - a. Reason: since the owners regire that they remain sharp, they won't use them for anything else →מוקצה
    - i. אב" and אב" added other "professional" tools that are like the plow plug →מוקצה
  - b. Background (תוספתא שבת יד:א) originally they ruled that only 3 (types of) שבת may be moved on שבת
    - i. מקצוע tool for cutting dried figs
    - ii. זוהמא ליסטרין. spoon/fork combo for stirring pot
    - iii. סכין. knife used at table for cutting meat
      - 1. Then: they extended leniency after leniency until they ruled that <u>all</u> מלים may be moved, save for these 2
        - a. Explanation (of evolution): dispute אביי/רבא as to what happened at each stage
          - i. אביי they permitted כלי שמלאכתו להיתר for use, then for its place (to move it away)
            - 1. Then: they permitted כלי שמלאכתו לאיסור for use (but not its place) all this with one hand
              - a. *finally*: permitted everything including moving with both hands except these 2
          - 2. Challenge (בלי שמלאכתו להיתר): if they permitted כלי שמלאכתו, why distinguish between מקומו
          - ii. אבא they permitted כלי שמלאכתו להיתר for all needs; then they allowed saving it (sun→shade)
            - 1. Then: כלי שמלאכתו לאיסור for use or place but not sun→shade
              - a. finally: they allowed כלים to be moved by 2 people except for these 2
            - 2. challenge (אב"): בר"תא (above) may only move mortar if spices are in it
              - a. *defense*: that is moving it from sun→shade
            - 3. challenge (אביי) משנה ביצה א:ה :(אביי) agree that if meat was cut on board אסור
              - a. *defense*: that is also a question of moving it sun→shade
    - iv. observation (ר' חנינא): this הלכה was taught in the days of נחמיה, per v. 1
  - c. משניות these four משניות were taught before the eventual leniency mentioned above
    - i. שבת is not done on מנחות יא:ו. קנים is not done on שבת
    - ii. מקלות sticks used during week for flaying מסח aren't used on שבת (put on their shoulders)
    - iii. בלוסטרא according to ר' יהושע, may not be "outright" carried on שבת
  - iv. מדוכה as we learned (can only be handled if it still has some garlic in it)
  - d. התרח could be after התרח כלים, and each has a reason for the limitation
    - i. קנים only used to prevent mold which wouldn't happen in such a short time
    - ii. מקלות could use ר"א's solution (shoulders)
    - iii. אלוסטרא per ינאי per ינאי explanation it is referring to carrying in a עירוב w/o an עירוב (dispute status of תוך הפתח)
    - iv. מדוכה: follows כלי) ר' נחמיה may only be moved for its main purpose)
- III. משנה בו all מאנה may be moved לצורך or נחמיה; שלא לצורך only allows them to be moved לצורך
  - a. Definitions: of לצרוך and שלא לצורך
    - i. אצורך means for its use, לצורך הישלא לצורך הישלא לאורן לאיסור האלאכתו לאיסור is only לצורך *הבה*
      - 1. And: כלי שמלאכתו להיתר prohibits even כלי שמלאכתו for any use except לגופו
      - 2. שלא לצורך" how can לצורך מקומו be called "שלא לצורך"? rather, "שלא לצורך" is sun →shade
    - ii. לצורך אסור both use and space; שלא לצורך sun →shade; אסור only אסור if sun→shade
      - 1. And: כלי שמלאכתו להיתר prohibits even כלי שמלאכתו להיתר for sun→shade (but לנורך מקומו is permitted)
    - iii. רבה asked according to רבה, how do we remove dirty dishes from the table?
      - 1. Answer: just like a chamber pot permitted to dispose of disgusting things from around the house
    - iv. אביי challenged מדוכה with both the מכתשת and the מכתשת
      - 1. Both: can be answered as the prohibition mentioned there is $sun \rightarrow shade$ only

v. Challenge (to entire ביצה ד:ה - may not prop up a pot with a piece of wood on יום טוב

מסכת שבת

- 1. And: a piece of wood is דבר שמלאכתו (on יום טוב and even לצורך גופו it is prohibited!
- 2. Defense: since on שבת, it is a דבר שמלאכתו לאיטור, they enacted a decree on שבת as a precaution against שבת
  - a. Challenge: even on שבת it should be permitted, as צורך גופו for צורך גופו
  - b. Answer: that only applies to a כלי a piece of wood has no תורת כלי
- vi. Challenge: we do not make איר"ט affecting יו"ט as a precaution against violation of שבת
  - 1. Per: א:ה ה:א we may lower fruit from roof through skylight on שבת but not on שבת
  - 2. Challenge: מגילה א:מ stipulates that the only difference between יו"ט and מגילה אוכל נפש stipulates that the only difference between
    - a. *Implying*: that all other strictures apply
  - 3. Resolution (רב יוסף): ר' אליעזר vs. ר' יהושע
    - a. Case: if אותו ואת בנו fall into pit on יו"ט
      - i. אייטה bring one up for שחיטה and feed the other in the pit
      - ii. שחיטה bring one up for שחיטה, change your mind and bring other up then slaughter either
        - 1. Block: הערמה perhaps only disallows הערמה there since it could be fed in pit
        - 2. And: הערמה may only allow "violation" when הערמה is available but not here
  - 4. Rather (בית הלל vs. בית שמאי vs. בית הלל
    - a. Case: ביצה א:ה carrying a child, ס"ת out to ביצה א:ה out to יום טוב
      - i. "ℤ" do not allow
      - ii. ב"ה allow
        - 1. Challenge: perhaps ב"ש only extends יו"ט to איסורי שבת for הוצאה, not for מוקצה) מלטול
          - a. Response: טלטול itself is banned due to הוצאה
- vii. Note: רבא seems to support ירבא's expansive approach
  - 1. forbidden to move a shovel to keep it from being stolen
    - a. Implication: for its use or its space permitted (צורך מקומו) per כלי שמלאכתו לאיסור לצורך מקומו) per
    - b. Challenge: רב כהנא came to בי came to came to and he directed them to bring a mesh for him to sit on
      - i. Implication: only allowed לצורך גופו
      - ii. Response: what he had said was to remove the mesh to make room for כלצורך מקומו)
        - 1. Or: it was a case of sun→shade
  - 2. Story: מרי בר רחל had some pillows sitting in the sun, he asked בר רחל if he could move them
    - a. כלי שמלאכתו להיתר מחמה לצל) per his own teaching כלי שמלאכתו להיתר
    - b. מב"ד admitted that he had others
      - i. אבא permitted nonetheless may need these for guests
      - ii. מב"ל owned up that he had enough for guests as well
        - 1. אסור has demonstrated that he follows רבה has demonstrated that he follows מב"ר. *דבא*
- viii. 27. permitted to move brooms with fabric (used clothing) on them, but not of date (branches)
  - 1. ד' אלעזר even date branches may be moved
  - 2. Question: if this is של תמרה why would בי prohibit של תמרה?
    - a. Rather: must be מחמה (sun→shade) why would ר"א permit מחמה לצל?
    - b. Answer: the report was incorrect; case is sun $\rightarrow$ shade and המרה כסחנעור מישל (של תמרה אסור)